

היא...
השוק חלש...
כשפתחה את תיקה...
עבודותיה. השתנתה מיד...
מיקי תירוש. בעל גלריה...
תירוש בתל-אביב, נלהב מאוד מעבר...
דוניה, והתוצאה היא תערוכת-היחיד.

חיות

סיפור שלוש יבשות

**שינוי מאזן הכוחות
בין האריות בגנייה-חיות**

פעם הוא היה תופעה שכיחה בארץ-ישראל. לפני אלפיים ומשהו שנה, כאשר הסתיימה כתיבת התנ"ך, הוא הספיק להופיע בו כ־150 פעמים, אם כי תחת שמות רבים, החל באריה (או ארי) וכלה בכפיר, לביא, שחל. ואז, לפני כ־900 שנה, באו הצלבנים לארץ והם יצאו לא רק לציד מוסלמים, אלא גם לציד אריות. ואת זה הם עשו בהצלחה כה רבה, עד שכאשר אחרון הצלבנים הובס ב־1291, בעכו, גם לא נותר יותר אריה אחד בארץ-ישראל. **השיבה הביתה.** השבוע חזר האריה הארצישראלי הביתה. ליתר דיוק, היו אלה שני אריות אסיאניים.

היום, בעזרתה של ורדה, נוצרה קומניקציה בין כל השכנים. רובם זקנים. "החצר הפכה ממש מרכז הבניין. יש השתתפות ואהרה. שואלים מה אני מציירת, מיעצים, מעודדים, מחייכים ומעירים. יש כאלה הקוראים, כל הכבוד! יש כאלה הדואגים אם לא קר לי."

והחורף הפאריסי, כידוע, הוא קר מאוד. "אבל קניתי מגפיים טובים מפרווה, ואני מסתדרת." אפילו הגשם לא מפריע לה בעבודתה. למרבה הפתעתן של ארבעי-חמש הוקנות הצופות בה באופן קבוע מחלונן, לכל היותר היא עולה לשעה קלה לביתה, עומדת ליד החלון כשכירה כוס קפה חם — ותזורת לכדי-הציור. היא משוגעת לציור. "יש לי כוח לא נורמאלי לציור. אני לא זקוקה להשראה, לרגעים מיוחדים של חסד. אצלי זה כמו מעיין המתגבר. אני ניצבת מול הבד. מורחת איוה

אהרה...
(31). שפתחה השבוע בתל-אביב את תערוכת-היחיד הראשונה שלה. גרה כבר תשע שנים בפאריס. שם היא מציירת את כל מה שהיא רואה: גברים הנוסעים במטרו, נופים שהיא רואה בדרך החלון, נשים העוברות ברחוב, אך

ציירת סאנד
עניינים בקצב המיכחול

בעיקר-ביעקר היא מציירת את הזונות של רובע סודני. "אני לא יודעת למה רווקא זונות", היא מצטחקת. "אולי זו הציבעויות בלבוש שלהן — הציורן של מגפיים שחורים עד מעל לברך. מיכנסים קצרים ותיק ארום לזוט. כנקודת צבע ברחוב האפרורי והמלוכלך — הוא שמושך את העין שלי. כן, גם היציבה שלהן מעניינת." היא מודה. "לפי צורת העמידה המיוחדת שלהן מיד רואים שהן זונות."

ורדה אינה מציירת בעזרת מודלים. היא עובדת ברחוב. קולטת רשמים ונוצרת אותם בזיכרונה. אחר-כך, בבית, היא מציירת. "הזיכרון עדיף על העמידה מול האובייקט. כי הזיכרון הוא צרוף יותר, אין בו הפרטים המפריעים ונשארים בו רק הקווים החשובים."

את הזונות היא פוגשת בכל פעם שהיא חולכת לתנות הפיגמנטים — החומרים שמהם היא מכינה את הצבעים כמו יריה. התנות נמצאת ברחוב קטן בסודני. "אחד הרחובות היפים ביותר של הזונות בפאריס, רחוב קטנטן וחמים." הן עומרות שם, מחכות. כמעלה הרחוב, בדרך לתנות.

פעם ניסתה ורדה לרשום אותן ברחוב. "בעל תנות הפיגמנטים, רמות של שיכור המשתלב להפליא ברקע. זהויר אותי שזה מסוכן. מאחורי גבן של הזונות יש הרבה חלונות-דראוה של חנויות-אופנה, ובעלי החנויות עלולים לחשוד בי שאני מעתיקה רגמים. הוא הסביר לי."

כך חזרה ורדה לשיטה הראשונה שלה — ציור מתוך הזיכרון. אחרי כל

צמד זונות פאריסאיות (ציור של סאנד)
דומים בחלון-הראוה

קרובים די קרובים של האריה שהיה מצוי בארץ עד סוף המאה ה־13. האריות האלה הגיעו לגנייה-חיות התנ"כיים בירושלים, מגנייה-חיות דייגו שבקליפורניה האמריקאית, ושמו בכך קץ למצב שבו בארץ, שבה היה האריה, פעם, כמעט סמל לאומי (גור אריה יהודה), נאלצו גנייה-חיות להסתפק באירוח אריות אפריקאיים בלבד.

ההבדל העיקרי בין האריה האפריקאי לאסיאני הוא בכך שהוא יותר גדול, בעל רעמה שעירה יותר, אך גם בעל זנב מדובבל יותר.

קו, והוא קורא לקו שאחריו, או אומר לי שצריך למחוק אותו. זה לא מתוכנן, אין לי מושג מוגדר מה תהיה התוצאה הסופית."

לכן גם אין לה יחס מיוחד לתוצאה הסופית. "הנושאים שאני מציירת הם כשהמטרה היחידה שלי היא פעולת הציור עצמה." ואת הסיבה מדוע לא קשה לה להיפרד מציוריה ולמכור אותם.

קרירות הגלריות. ורדה באה לפאריס. לפני תשע שנים, עם בעלה, שלמה, היא נרשמה לאקדמיה לאומנויות בוז'אר. קיבלה מילגת

הייתי עבד לסיינטולוגיה!

כל השאר, האנשים שכחון. היו בעינינו לא נורמליים. הם הצחיקו אותנו. בוננו להם והתנשאו מעליהם. לדעתנו הם היו בורים. לא היה לנו ספק ששליטתנו על עצמנו ועל החיים היא בערך פי מיליון מזו של האנשים בחוץ.

"היתה לנו המון נאיביות. שאפשר לעשות את כל העולם מאושר."

פגישה בבוקר, דוח בלילה

היא היננית. ית-עניינים. בעלת שיער שחור וארוך, אסוף לאחור. שפתיים מלאות, קומה ממוצעת. הוריה שוהים מזה שש שנים בניגריה — אביה עובר שם מטעם סולל-בונה. יש לה אח בקנדה, אחות בלוסיאנגלס ואחות ברעננה.